

Vlaanderen
is open ruimte

PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF

Herstructureringsprogramma voor de landbouwbedrijven
met een impactscore die hoger of gelijk is aan 50% ten
opzichte van een habitat

**VLAAMSE
OVERHEID**

VLM.be

INHOUD

1	Algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een maatregel.....	5
2	Rol van de Vlaamse landmaatschappij en de landcommissie.....	5
3	Overzicht van de maatregelen	6
3.1	De bedrijfsbegeleiding	6
3.1.1	Berekenen van de impactscore: maximaal 400 euro	7
3.1.2	Het oriënterend bedrijfsadvies: maximaal 5.000 euro	7
3.1.3	Bedrijfsbegeleiding bij een bedrijfsverplaatsing	8
3.1.4	Bedrijfsbegeleiding bij een bedrijfsreconversie of een bedrijfsbeëindiging	8
3.2	De bedrijfsverplaatsing	8
3.3	De bedrijfsreconversie	11
3.4	De (uitgestelde) bedrijfsbeëindiging	14
3.5	De koopplicht	16
4	De grondenbank.....	17
5	Contactgegevens.....	18
6	Bijlagen.....	19

Vooraf

In opdracht van Europa heeft de Vlaamse overheid de Europese natuurdoelen vastgelegd. Het realiseren van die Europese natuurdoelen¹ stelt Vlaanderen voor een grote uitdaging. Om de Europese natuurdoelen in Vlaanderen te realiseren is het noodzakelijk om de hoge vermestende en verzurende stikstofdeposities te reduceren. Die deposities zijn afkomstig uit de landbouw, het verkeer, de industrie en de huishoudens.

Om te vermijden dat de vergunningverlening voor de landbouwsector, en meer bepaald de veehouderij, zou vastlopen, werd de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) ontwikkeld. De PAS heeft zich onder meer tot doel gesteld dat de stikstofdepositie de komende jaren moet dalen. De landbouwbedrijven die uitzonderlijk veel bijdragen aan de stikstofdepositie van een habitat, kunnen niet opnieuw vergund worden zonder hun bedrijfsvoering grondig aan te passen. Bedrijven die hun stikstofdepositie niet kunnen verminderen, zodat ze minder dan de helft bijdragen aan de maximale depositie die de natuur kan verdragen (kritische depositiewaarde of KDW), zijn in principe niet langer vergunbaar.

Omwille van de grote impact op de landbouw heeft de Vlaamse overheid een flankerend beleid ontwikkeld om de getroffen landbouwers te begeleiden en te compenseren. In een eerste fase werd een herstructureringsprogramma uitgewerkt met maatregelen voor de zwaarst getroffen landbouwbedrijven. De Vlaamse Regering keurde dat herstructureringsprogramma goed op 30 januari 2015. Het betreft een herstructureringsprogramma voor landbouwbedrijven met een impactscore die hoger is of gelijk aan 50%.

Deze brochure geeft meer uitleg over het herstructureringsprogramma. U leest wat de voorwaarden zijn om van de maatregelen te kunnen gebruik maken, wat de maatregelen precies inhouden en op welke begeleiding u een beroep kunt doen. In de brochure wordt dikwijls verwezen naar de website van de VLM voor bijkomende informatie of voor formulieren. Die informatie kunt u terugvinden via de webpagina:
<https://www.vlm.be/nl/doelgroepen/land-entuibouwers/herstructureringsbeleidPAS>

¹ U vindt meer informatie over de realisatie van de Europese natuurdoelen in Vlaanderen en de programmatische aanpak stikstof op de website www.natura2000.vlaanderen.be.

1 ALGEMENE VOORWAARDEN OM IN AANMERKING TE KOMEN VOOR EEN MAATREGEL

Om in aanmerking te komen voor een herstructureringsmaatregel moet u eerst uw impactscore berekenen. De impactscore is een gedetailleerde berekening van de procentuele bijdrage van een landbouwexploitatie aan de kritische depositiewaarde (KDW) voor ammoniak van een habitat binnen habitatrictlijngebied waarvan de KDW is overschreden. De KDW is de maximaal toelaatbare milieudruk die een bepaald habitattypen kan verdragen zonder dat deze er hinder van ondervindt. De impactscore moet berekend worden met de meest recente versie van de impactscoretool die te vinden is op de website www.natura2000.vlaanderen.be.

Uw impactscore moet worden berekend op basis van de actueel vergunde toestand. Concreet gaat het bijvoorbeeld over het aantal dierplaatsen dat opgenomen is in de milieuvergunning, voor zover de vergunning of een deel van de vergunning niet van rechtswege is vervallen. De impactscore van de exploitatie moet minstens 50% bedragen om in aanmerking te komen voor een maatregel uit het flankerend beleid voor rode bedrijven.

Specifiek voor het gedeelte bedrijfsbegeleiding ‘berekenen impactscore’ zijn er andere voorwaarden dan hierboven van toepassing om in aanmerking te komen. U vindt daarover meer uitleg in het gedeelte ‘3.1. De bedrijfsbegeleiding’.

2 ROL VAN DE VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ EN DE LANDCOMMISSIE

De landcommissie behandelt de aanvragen en berekent de vergoedingen bij een bedrijfsverplaatsing, een bedrijfsreconversie en een (uitgestelde) bedrijfsbeëindiging. De aanvragen voor bedrijfsbegeleiding of koopplicht worden behandeld door de VLM.

Per provincie is er één landcommissie. Ze hebben rechtspersoonlijkheid en worden genoemd naar een provincie. Elke landcommissie bestaat uit een voorzitter en ambtelijke leden uit verschillende betrokken administraties.

De leden van de landcommissie zijn:

- de voorzitter, voorgedragen door de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting;
- een lid, voorgedragen door de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening;
- een lid, voorgedragen door de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting;
- een lid, voorgedragen door de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij;
- een lid, voorgedragen door de Vlaamse minister, bevoegd voor de openbare werken en
- bepaalde leden van de kapitaalschadecommissies.

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) verzorgt het secretariaat van de landcommissie.

3 OVERZICHT VAN DE MAATREGELEN

Het herstructureringsprogramma omvat vergoedingen die worden uitbetaald in het kader van de volgende herstructureringsmaatregelen:

- bedrijfsbegeleiding: een advies dat u kunt inwinnen bij een erkende adviesdienst
- bedrijfsverplaatsing: het vrijwillig overbrengen van een landbouwbedrijf of een deel van het landbouwbedrijf naar een gebied waar het zich duurzaam kan ontwikkelen
- bedrijfsreconversie: het vrijwillig aanpassen van de bedrijfsvoering zodat een daling van de stikstofemissie wordt gerealiseerd op het landbouwbedrijf.
- bedrijfsbeëindiging: het vrijwillig beëindigen van een landbouwbedrijf of een deel van het landbouwbedrijf
- uitgestelde bedrijfsbeëindiging: is een éénmalige verlenging van de milieuvergunning waarbij op het einde van de éénmalig verlengde milieuvergunning alle veeteelt moet stopgezet worden. Deze maatregel is nog niet in voege en wordt juridisch verder uitgewerkt
- koopplicht: de plicht van de Vlaamse overheid om een landbouwbedrijf of een deel van een landbouwbedrijf, dat vrijwillig te koop wordt aangeboden, aan te kopen

Per onroerend goed van het landbouwbedrijf (bv. een stal) kan maar één maatregel worden toegepast, met uitzondering van de bedrijfsbegeleiding die toegepast kan worden in combinatie met de andere maatregelen, en de koopplicht voor de eigenaar die kan toegepast worden met de overige maatregelen voor de gebruiker-niet-eigenaar.

Voorbeeld:

Een landbouwer met vier stallen kan in principe:

- één stal ombouwen tot loods (bedrijfsreconversie)
- één stal uitrusten met een emissiearme techniek (bedrijfsreconversie)
- één stal verplaatsen en weer opbouwen op een andere locatie of verplaatsen door het aankopen van een stal op een andere locatie (bedrijfsverplaatsing)
- één stal slopen (bedrijfsbeëindiging)

3.1 DE BEDRIJFSBEGELEIDING

Het toepassen van een bedrijfsreconversie, een bedrijfsverplaatsing of bedrijfsbeëindiging is een vrij complexe onderneming waarbij u zich best laat begeleiden. Voorafgaand aan het toepassen van een maatregel kunt u een beroep doen op een erkende adviesdienst voor het berekenen van de impactscore van uw bedrijf of voor een oriënterend bedrijfsadvies. Als u beslist hebt om een bedrijfsverplaatsing, een bedrijfsreconversie of een bedrijfsbeëindiging uit te voeren, kunt u ook een beroep doen op bedrijfsbegeleiding. U ontvangt in al deze gevallen een financiële tegemoetkoming. De lijst met erkende adviesdiensten kunt u raadplegen op de website van de VLM.

3.1.1 Berekenen van de impactscore: maximaal 400 euro

Voor de begeleiding bij het berekenen van de impactscore door een erkende adviesdienst is er per landbouwexploitatie éénmalig een tegemoetkoming voorzien van maximaal 400 euro. De impactscore moet berekend worden met de meest recente versie van de berekeningstool 'impactscore ammoniak' die te vinden is op de website www.natura2000.vlaanderen.be.

Voorwaarden

- u kreeg in het najaar van 2014 een PAS-brief met een vermelding van een bijdrage aan de kritische depositiewaarde (KDW) die hoger was dan 50%;
- of
- bij een herberekening, met de actuele gegevens van de huidige milieuvergunning waaronder de vergunde dierplaatsen die niet van rechtswege zijn vervallen, heeft uw landbouwexploitatie een bijdrage aan de KDW die hoger is dan 50%.

Aanvraag

- De adviesdienst doet een schriftelijke aanvraag met het aanvraagformulier dat terug te vinden is op de website van de VLM. Het formulier vermeldt de elementen die noodzakelijk zijn om het dossier volledig te maken;
- De VLM betaalt het bedrag binnen de 30 dagen rechtstreeks uit aan de adviesdienst.

3.1.2 Het oriënterend bedrijfsadvies: maximaal 5.000 euro

Het oriënterend bedrijfsadvies is minimaal een onderzoek naar de beste opties en maatregelen voor uw bedrijf. Er worden minstens 2 opties onderzocht. Als een vrijwillige bedrijfsverplaatsing de voorkeursoptie blijkt te zijn, dan moet ook minstens de optie bedrijfsreconversie onderzocht worden. Bijkomend kan het oriënterend bedrijfsadvies ook bestaan uit de begeleiding bij het opmaken van een aanvraagdossier met inbegrip van de opmaak van een plan van aanpak voor het toepassen van een maatregel bedrijfsverplaatsing, bedrijfsreconversie, bedrijfsbeëindiging of koopplicht. Voor een oriënterend bedrijfsadvies kunt u een tegemoetkoming krijgen van maximaal 5.000 euro.

Voorwaarden

U voldoet aan de algemene voorwaarden (zie '1. Algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een maatregel') .

Aanvraag

- De adviesdienst doet een schriftelijke aanvraag met het aanvraagformulier dat terug te vinden is op de website van de VLM.
- Het formulier vermeldt de elementen die noodzakelijk zijn om het dossier volledig te maken.
- De VLM betaalt het bedrag binnen de 30 dagen rechtstreeks uit aan de adviesdienst.

Voorwaarden

- U voldoet aan de algemene voorwaarden (zie '1. Algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een maatregel).
- U beschikt over de nodige vergunningen op de bestaande locatie.
- U bent landbouwer in hoofdberoep. U bent landbouwer in hoofdberoep als u over een landbouwernummer beschikt én u voldoet aan deze voorwaarde:
 - o Als u het landbouwbedrijf als natuurlijk persoon uitbaat, moet u minimaal 50% van uw arbeidstijd besteden aan en minimaal 50% van uw inkomen halen uit de landbouwactiviteit.
 - o Als de uitbating gebeurt door een rechtspersoon, moet de rechtspersoon als hoofdactiviteit en doel het uitbaten van een landbouwbedrijf hebben en moet minstens één van de zaakvoerders minimaal 50% van de arbeidstijd besteden aan en minimaal 50% van het inkomen halen uit de landbouwactiviteit.

Aanvraag

- Als u een bedrijfsverplaatsing wil aanvragen, neemt u contact op met de VLM. Als u dat wil, zal een medewerker van de VLM samen met u de aanvraag overlopen en u verder begeleiden in het administratief proces.
- De aanvraag moet ingediend worden met het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM.
- In het formulier vindt u ook een lijst van de gevraagde bewijsstukken. Bijlage 1 van deze brochure somt de bewijsstukken op die minimaal moeten toegevoegd worden bij de aanvraag.
- U stuurt de aanvraag per aangetekende zending naar de landcommissie van de provincie waar uw exploitatie is gelegen. Het adres vindt u in het aanvraagformulier.

Procedure na de aanvraag

- U wordt binnen de drie maanden na het indienen van uw aanvraag op de hoogte gebracht van het feit of uw aanvraag al dan niet volledig en ontvankelijk is.
- Maximaal zes maanden na het volledig en ontvankelijk verklaren van de aanvraag deelt de landcommissie u mee welke onderdelen van het landbouwbedrijf worden opgenomen in de bedrijfsverplaatsing en welke onderdelen van het landbouwbedrijf die u te koop hebt aangeboden zullen worden aangekocht.
- Maximaal vier maanden daarna doet de landcommissie een aanbod van de aankoopprijs voor de onderdelen van het landbouwbedrijf die worden aangekocht, de berekende vergoeding voor vrijwillige bedrijfsverplaatsing en de vergoeding voor het stopzetten van gebruik.
- Daarna hebt u zes maanden de tijd om het aanbod van de landcommissie al dan niet te aanvaarden. Als u niet akkoord gaat met het aanbod kunt u binnen dezelfde termijn éénmalig beroep aantekenen bij de VLM. De VLM beslist binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van het beroep of al dan niet overgegaan wordt tot een nieuw aanbod.
- Zolang u als aanvrager het aanbod niet hebt aanvaard, kunt u op elke moment de aanvraag zonder verdere gevolgen stopzetten.
- U moet uw aanvraag tot betaling van de vergoedingen voor vrijwillige bedrijfsverplaatsing indienen binnen de drie jaar na aanvaarden van het aanbod. Die termijn kan in geval van overmacht verlengd worden.

Vergoedingen

De landcommissie berekent de vergoedingen. Bij een bedrijfsverplaatsing komt u voor volgende vergoedingen in aanmerking:

- een **vergoeding voor bedrijfsbegeleiding** (zie 3.1.3 bedrijfsbegeleiding bij bedrijfsverplaatsing)
- een **vergoeding voor de investeringen die verbonden zijn aan de bedrijfsverplaatsing**: de vergoeding verschilt naargelang u al dan niet eigenaar bent van de gebouwen die onderdeel uitmaken van de bedrijfsverplaatsing:
 - Als u eigenaar bent van het te verplaatsen bedrijfsgebouwen, bedraagt de vergoeding het verschil tussen de totale kostprijs voor de heropricting van de bedrijfsgebouwen en onroerende constructies die bij de uitrusting van het bedrijf horen en de normale verkoopwaarde van de te verplaatsen bedrijfsgebouwen en onroerende constructies.
 - Bent u geen eigenaar van de te verplaatsen bedrijfsgebouwen, bedraagt de vergoeding 40% van de totale kostprijs voor de heropricting van de bedrijfsgebouwen en onroerende constructies die bij de uitrusting van het bedrijf horen. Dat percentage kan met 20% worden verhoogd voor landbouwers jonger dan 40 jaar bij het indienen van de aanvraag of voor landbouwers die zich hebben gevestigd in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag;

Voor het bepalen van de totale kostprijs voor de heroprichting van de bedrijfsgebouwen en onroerende constructies die bij de uitrusting van het bedrijf horen, wordt een advies gevraagd bij het Departement landbouw en Visserij. De vergoeding wordt bepaald op basis van de kenmerken van de bedrijfsgebouwen en bijhorende onroerende constructies op de bestaande bedrijfszetel. De bedrijfswoning komt niet in aanmerking voor deze vergoeding. De landbouwer kan samen met het verplaatsen wijzigingen doorvoeren in de productierichting van het nieuwe bedrijf en in de omvang van de nieuwe stallen. De vergoeding voor investeringen kunnen worden uitbetaald voor zowel een nieuw te bouwen landbouwbedrijf, als voor de aankoop van een bestaand landbouwbedrijf of voor een combinatie van beide.

De steun die verkregen wordt van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) wordt in mindering gebracht van de vergoeding voor investeringen die verbonden zijn aan de bedrijfsverplaatsing. De vergoeding kan in schijven worden uitbetaald. De vergoeding wordt enkel uitbetaald wanneer de investeringen in het nieuwe landbouwbedrijf kunnen aangetoond worden aan de hand van bewijsstukken (bv. facturen, aankoopbewijs, aankoopakte, betalingsbewijs) en er steun werd aangevraagd bij het VLIF voor zover de investering daarvoor in aanmerking komt. De laatste schijf van de vergoeding wordt pas uitbetaald nadat het eventuele investeringsdossier door het VLIF ter plekke werd gecontroleerd en goedgekeurd, voor zover de investering in aanmerking komt voor VLIF-steun.

- **een vergoeding ter waarde van de aankoop prijs van de gronden of bedrijfsgebouwen die u te koop aanbiedt** en die effectief worden aangekocht. De aankoop prijs wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Dat betekent dat de basis voor de aankoop prijs de normale verkoop waarde is van de gronden of bedrijfsgebouwen, verhoogd met de wederbeleggingsvergoeding. De aankoop prijs wordt betaald na het verlijden van de verkoopakte.

pagina 10 van 22

- **een vergoeding voor het verlies van het gebruik van landbouwpercelen** waarvan het gebruik naar aanleiding van de vrijwillige bedrijfsverplaatsing stopgezet zal worden. De vergoeding voor het verlies van het gebruik wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Bovenop de berekende vergoeding komt nog een wijkersstimulus van 2.000 euro per hectare. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen.
- **een vergoeding voor het verlies van het gebruik van landbouwbedrijfsgebouwen** waarvan het gebruik naar aanleiding van de vrijwillige bedrijfsverplaatsing stopgezet zal worden en waarbij het gebouw niet wordt aangekocht door de landcommissie. De vergoeding voor het verlies van het gebruik wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Het is een vergoeding voor het verlies aan waarde van de stal omdat die omwille van de PAS niet meer uitgebaat kan worden. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen en na het aanpassen van de milieuv vergunning.

Verpflichtungen

U moet:

- minstens het gebruik van de stal, die wordt verplaatst, stopzetten voor veeteelt en de milieuvergunning hieraan aanpassen.
 - minstens de onroerende goederen van het landbouwbedrijf waarvan u eigenaar bent en die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen te koop aanbieden.
- U beslist zelf of u de overige onderdelen van het landbouwbedrijf waarvan u eigenaar bent, al dan niet te koop aanbiedt. De landcommissie beslist welke onderdelen die door u te koop worden aangeboden zullen worden aangekocht rekening houdende met onder meer het plan van aanpak van de bedrijfsverplaatsing en voor zover u het aanbod van de landcommissie aanvaardt.
- investeringssteun aanvragen bij het VLIF voor u een vergoeding voor investeringen die verbonden zijn aan de vrijwillige bedrijfsverplaatsing uitbetaald kunt krijgen. Uw vergoeding voor de investeringen wordt verminderd met de toegekende investeringssteun door het VLIF.

3.3 DE BEDRIJFSRECONVERSIE

Bedrijfsreconversie is het vrijwillig aanpassen van de bedrijfsvoering zodat de stikstofemissie van het landbouwbedrijf daalt.

Voorwaarden

- U voldoet aan de algemene voorwaarden (zie '1. Algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een maatregel).
- U beschikt over de nodige vergunningen op de bestaande locatie.
- U bent landbouwer in hoofdberoep. U bent landbouwer in hoofdberoep als u over een landbouwernummer beschikt én u voldoet aan deze voorwaarde:
 - Als u het landbouwbedrijf als natuurlijk persoon uitbaat, moet u minimaal 50% van uw arbeidstijd besteden aan en minimaal 50% van uw inkomen halen uit de landbouwactiviteit.
 - Als de uitbating gebeurt door een rechtspersoon, moet de rechtspersoon als hoofdactiviteit en doel het uitbaten van een landbouwbedrijf hebben en moet minstens één van de

zaakvoerders minimaal 50% van de arbeidstijd besteden aan en minimaal 50% van het inkomen halen uit de landbouwactiviteit.

Aanvraag

- Als u een bedrijfsreconversie wil aanvragen, neemt u contact op met de VLM. Als u dat wil, zal een medewerker van de VLM dan samen met u de aanvraag overlopen en u verder begeleiden in het administratief proces.
- De aanvraag moet ingediend worden met het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM.
- In het formulier vindt u ook een lijst van de gevraagde bewijsstukken. Bijlage 2 van deze brochure somt de bewijsstukken op die minimaal moeten toegevoegd worden bij de aanvraag.
- U stuurt de aanvraag per aangetekende zending naar de landcommissie van de provincie waar uw exploitatie gelegen is. Het adres vindt u in het aanvraagformulier.

Procedure na de aanvraag

- U wordt binnen de drie maanden na het indienen van uw aanvraag op de hoogte gebracht van het feit of uw aanvraag al dan niet volledig en ontvankelijk is.
- Maximaal zes maanden na het volledig en ontvankelijk verklaren van de aanvraag deelt de landcommissie u mee welke onderdelen in aanmerking komen voor de vergoeding van de bedrijfsreconversie, alsook welke onderdelen van het landbouwbedrijf die u te koop hebt aangeboden zullen worden aangekocht.
- Maximaal vier maanden daarna doet de landcommissie een aanbod van de aankoopprijs voor de onderdelen van het landbouwbedrijf die worden aangekocht, van de vergoeding voor de geplande investeringen die gepaard gaan met bedrijfsreconversie en van de vergoeding voor het stopzetten van gebruik.
- Daarna hebt u zes maanden de tijd om het aanbod van de landcommissie al dan niet te aanvaarden. Als u niet akkoord gaat met het aanbod kunt u binnen dezelfde termijn éénmalig beroep aantekenen bij de VLM. De VLM beslist binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst van het beroep of al dan niet overgegaan wordt tot een nieuw aanbod.
- Zolang u als aanvrager het aanbod niet hebt aanvaard, kunt u op elke moment zonder verdere gevolgen de aanvraag stopzetten.
- U moet uw aanvraag tot betaling van de vergoedingen die verbonden zijn aan bedrijfsreconversie indienen binnen de drie jaar na aanvaarden van het aanbod. Die termijn kan in geval van overmacht verlengd worden.

Vergoedingen

De landcommissie berekent de vergoedingen. Bij een bedrijfsreconversie zijn volgende vergoedingen mogelijk:

- **een vergoeding voor bedrijfsbegeleiding** (zie ‘3.1.4 bedrijfsbegeleiding bij een bedrijfsreconversie of een bedrijfsbeëindiging’)
- **een vergoeding voor de investeringen** die verbonden zijn aan een bedrijfsreconversie:
 - o investeringen die voorkomen op de lijst van subsidiabele investeringen van het VLIF;

////////////////////////////////////

- o investeringen in een emissiearm stalsysteem dat voorkomt op de PAS-lijst;
- o investeringen in de sloop van bedrijfsgebouwen;

De vergoeding is maximaal 500.000 euro per landbouwbedrijf, en bedraagt maximaal 40% van het investeringsbedrag. Het percentage kan met 20% worden verhoogd voor landbouwers jonger dan 40 jaar op het moment van het indienen van de aanvraag of voor landbouwers die zich hebben gevestigd in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag.

De steun die verkregen wordt van het VLIF wordt in mindering gebracht van de vergoeding voor investeringen die verbonden zijn aan de bedrijfsreconversie. De vergoeding kan in schijven worden uitbetaald. De vergoeding wordt enkel uitbetaald nadat de investeringen in het landbouwbedrijf kunnen aangetoond worden aan de hand van bewijsstukken (bv. facturen, aankoopbewijs, betalingsbewijs) en er investeringssteun werd aangevraagd bij het VLIF voor zover de investering daarvoor in aanmerking komt. De laatste schijf van de vergoeding wordt pas uitbetaald nadat het eventuele investeringsdossier door het VLIF ter plekke werd gecontroleerd en goedgekeurd, voor zover de investering in aanmerking komt voor VLIF-steun.

- **een vergoeding ter waarde van de aankoopprijs van de gronden of bedrijfsgebouwen** die u te koop aanbiedt en die effectief worden aangekocht. De aankoopprijs wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Dat betekent dat de basis voor de aankoopprijs de normale verkoopwaarde is van de gronden of bedrijfsgebouwen, verhoogd met de wederbeleggingsvergoeding. De aankoopprijs wordt betaald na het verlijden van de verkoopakte.
- **een vergoeding voor het verlies van het gebruik van landbouwpercelen** waarvan het gebruik naar aanleiding van de vrijwillige bedrijfsreconversie stopgezet zal worden. De vergoeding voor het verlies van het gebruik wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Bovenop de berekende vergoeding komt nog een wijkersstimulus 2.000 euro per hectare. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen.
- **een vergoeding voor het verlies van het gebruik van landbouwbedrijfsgebouwen** waarvan het gebruik naar aanleiding van de vrijwillige bedrijfsreconversie stopgezet zal worden en waarbij het gebouw niet wordt aangekocht door de landcommissie. De vergoeding voor het verlies van het gebruik wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Het is een vergoeding voor het verlies aan waarde van de stal omdat die omwille van de PAS niet meer uitgebaat kan worden. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen en na het aanpassen van de milieuvergunning.

Verpflichtungen

U moet:

- minstens de ammoniakemissie op uw landbouwbedrijf verlagen door afbouw van de veestapel of door investeringen in een landbouwactiviteit die in overeenstemming is met de doelstellingen van het gebied en de milieuvergunning daaraan aanpassen.
- minstens de onroerende goederen van uw landbouwbedrijf waarvan u eigenaar bent en die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen te koop aanbieden. Als de stallen niet binnen de perimeter van de Natura 2000 gebieden liggen, moeten die stallen niet te koop worden aangeboden. U beslist zelf of u de overige onderdelen van het landbouwbedrijf waarvan u eigenaar bent, al dan niet te koop aanbiedt.

////////////////////////////////////

- investeringssteun aanvragen bij het VLIF vooraleer u een vergoeding voor investeringen die verbonden zijn aan de vrijwillige bedrijfsreconversie uitbetaald kunt krijgen. Uw vergoeding voor investeringen wordt verminderd met de eventueel toegekende investeringssteun door het VLIF.

De **bedrijfsbeëindiging** is het vrijwillig beëindigen van een landbouwbedrijf of een deel van het landbouwbedrijf.

Voorwaarden

- ## Aanvraag

- ## Procedure na de aanvraag

pagina 14 van 22

- ## Vergoeding

- **een vergoeding voor bedrijfsbegeleiding** (zie '3.1.4. bedrijfsbegeleiding bij een bedrijfsreconversie of een bedrijfsbeëindiging')
- **een vergoeding voor de investeringen in de sloop van bedrijfsgebouwen.** De vergoeding bedraagt maximaal 500.000 euro en maximaal 40% van het investeringsbedrag. Het percentage kan met 20% worden verhoogd voor landbouwers jonger dan 40 jaar of voor landbouwers die zich hebben gevestigd in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag. De vergoeding wordt enkel uitbetaald wanneer de investeringen kunnen aangetoond worden met facturen.
- **een vergoeding ter waarde van de aankoopprijs voor de gronden of bedrijfsgebouwen** die u te koop aanbiedt en worden aangekocht. De aankoopprijs wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Het betekent dat de basis voor aankoopprijs de normale verkoopwaarde is van de gronden of bedrijfsgebouwen, verhoogd met de wederbeleggingsvergoeding. De aankoopprijs wordt betaald na het verlijden van de verkoopakte.
- **een vergoeding voor het verlies van het gebruik van landbouwpercelen** waarvan het gebruik naar aanleiding van de bedrijfsbeëindiging stopgezet zal worden. De vergoeding voor het verlies van het gebruik wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Bovenop de berekende vergoeding komt nog een wijkersstimulus 2.000 euro per hectare. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen.
- **een vergoeding voor het verlies van het gebruik van landbouwbedrijfsgebouwen** waarvan het gebruik naar aanleiding van de vrijwillige bedrijfsbeëindiging stopgezet zal worden en waarbij het

gebouw niet wordt aangekocht door de landcommissie. De vergoeding voor het verlies van het gebruik wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Het is een vergoeding voor het verlies aan waarde van de stal omdat die omwille van de PAS niet meer uitgebaat kan worden. Bij een vrijwillige bedrijfsbeëindiging wordt er eveneens voorzien in een vergoeding voor het inkomensverlies. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen als stal en na het aanpassen van de milieuv vergunning.

Verpflichtungen

U moet:

- minstens de ammoniakemissie op uw landbouwbedrijf verminderen door de afbouw van de veestapel en de milieuvergunning hieraan aanpassen.
- minstens de onroerende goederen van uw landbouwbedrijf waarvan u eigenaar bent en die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen te koop aanbieden. Als de stallen niet binnen de perimeter van de Natura 2000-gebieden liggen, moeten die stallen niet te koop worden aangeboden. U beslist zelf of u de andere onderdelen van het landbouwbedrijf waarvan u eigenaar bent te koop aanbiedt.

De landcommissie beslist welke onderdelen die door u te koop worden aangeboden zullen worden aangekocht rekening houdende met onder meer het plan van aanpak van de bedrijfsbeëindiging en voor zover u het aanbod van de landcommissie aanvaardt.

3.5 DE KOOPPLICHT

De koopplicht is de plicht van de Vlaamse overheid om een landbouwbedrijf of een deel van een landbouwbedrijf, dat vrijwillig te koop wordt aangeboden, aan te kopen.

Voorwaarden

- U voldoet aan de algemene voorwaarden.
- U bent eigenaar van de te koop aangeboden exploitatie.

Aanvraag

- U neemt best contact op met de VLM als u de koopplicht wil invoeren. Een medewerker van de VLM overloopt dan samen met u de aanvraag.
- U dient uw aanvraag in met behulp van het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM. U vindt in het formulier de elementen om uw dossier volledig te maken.
- U stuurt de aanvraag per aangetekende zending naar de VLM. Het adres vindt u in het formulier.

De procedure na de aanvraag

- Nadat u uw aanvraag hebt ingediend, wordt u binnen de drie maanden op de hoogte gebracht van het feit of uw aanvraag al dan niet volledig en ontvankelijk is.
- Maximaal zes maanden na het volledig verklaren van de aanvraag deelt de VLM u mee of de onderdelen van het landbouwbedrijf die u hebt aangeboden, in aanmerking komen voor aankoop.

[illegible]

- Maximaal vier maanden daarna doet de VLM een aanbod van de aankoopprijs voor de onderdelen van het landbouwbedrijf die worden aangekocht.
- Daarna hebt u zes maanden de tijd om het aanbod van de VLM al dan niet te aanvaarden.
- Zolang u als aanvrager het aanbod niet hebt aanvaard, kunt u op elke moment de aanvraag zonder verdere gevolgen stopzetten.

Vergoeding

Bij de koopplicht ontvangt u een **aankoopprijs voor de gronden of bedrijfsgebouwen** die u te koop aanbiedt en worden aangekocht. De aankoopprijs wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden bij onteigening. Dat betekent dat de basis voor aankoopprijs de normale verkoopwaarde is van de gronden of bedrijfsgebouwen, verhoogd met de wederbeleggingsvergoeding zoals aangeboden bij een onteigening. De aankoopprijs wordt betaald na het verlijden van de verkoopakte.

4 DE GRONDENBANK

Voorafgaand of in combinatie met of na het toepassen van een maatregel kan u ook gronden te koop aanbieden aan de grondenbank. Zowel de verkoper als de grondenbank beslissen in onderlinge overeenstemming of al dan niet wordt overgegaan tot verkoop.

Aanvraag

U neemt contact op met de VLM als u een grond wil te verkopen. Een medewerker van de VLM zal dan samen met u de aanvraag overlopen.

Voorwaarden

- U voldoet aan de algemene voorwaarde.
- U bent eigenaar van de te koop aangeboden gronden.

Vergoeding

- Bij de verkoop ontvangt u een **vergoeding ter waarde van de normale verkoopwaarde voor de gronden of bedrijfsgebouwen** die u te koop aanbiedt en die worden aangekocht. Bovenop de normale verkoopwaarde komt nog een **toeslag van 20%** van de normale verkoopwaarde. De aankoopprijs wordt betaald na het verlijden van de verkoopakte.
- De gebruiker ontvangt een **vergoeding voor het verlies** van het gebruik van landbouwpercelen, waarvan het gebruik stopgezet zal worden. Bovenop die vergoeding komt nog een **wijkerstimulus van 2.000 euro per hectare**. De vergoeding wordt betaald na het effectief stopzetten van het gebruik op de goederen.

5 CONTACTGEGEVENS

Meer informatie of een maatregel aanvragen? Neem dan contact op met:

West-Vlaanderen

Els Goethals
Velodroomstraat 28,
8200 Brugge
+3250458167
els.goethals@vlm.be

Oost-Vlaanderen

Ludo Naessens
Virginie Lovelinggebouw
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75
9000 Gent
+3292448611
ludo.naessens@vlm.be

Antwerpen

Judith Deusings
Cardijnlaan 1,
2200 Herentals
+3214258385
judith.deusings@vlm.be

Limburg

Stan Forier
Hendrik Van Veldekegebouw,
Koningin Astridlaan 50,
3500 Hasselt
+3211298844
stan.forier@vlm.be

Vlaams-Brabant

Johan Laeremans
Dirk Boutsgebouw
Diestsepoort 6 bus 74
+3216311728
3000 Leuven
johan.laeremans@vlm.be

////////////////////////////////////

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 1 – Aanvraagdossier bedrijfsverplaatsing

U dient uw aanvraag in met behulp van het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM. De aanvraag gebeurt per aangetekende zending en is gericht aan de landcommissie van de provincie waar uw exploitatie is gelegen. Het adres vindt u in het aanvraagformulier.

Uw aanvraagdossier moet de volgende elementen bevatten en wordt vergezeld van het aanvraagformulier:

1. een kopie van het rapport met een berekening van de impactscore met de meest recent beschikbare impactscoretool op basis van de actueel geldende milieuvergunningstoestand;
2. een kopie van de bestaande milieuvergunning;
3. een plan van aanpak van de bedrijfsverplaatsing;
4. een opsomming van alle gronden die bij het landbouwbedrijf horen met per perceel:
 - de vermelding van de oppervlakte, de aard van het gebruik en de locatie;
 - de vermelding of de aanvrager ook de eigenaar is van het perceel en een plan met de kadastrale gegevens;
5. een opsomming van alle bedrijfsgebouwen die bij het landbouwbedrijf horen met per gebouw:
 - de vermelding van het bouwjaar, de locatie, de oppervlakte, de aard van het gebruik, de voornaamste elementen van uitrusting en, in voorkomend geval, het aantal dierplaatsen per diercategorie;
 - als de aanvrager ook de eigenaar is van de bedrijfsgebouwen, een plan met de kadastrale gegevens;
6. het bewijs dat u het landbouwbedrijf in hoofdberoep uitbaat, met vermelding van de eventuele andere beroepsactiviteiten en het inkomen dat daaruit voortvloeit;
7. een opsomming van het aantal dieren per diercategorie dat aanwezig is op het landbouwbedrijf;
8. een vermelding van de zakelijke en persoonlijke rechten die u als aanvrager heeft ten aanzien van de verschillende onderdelen van het landbouwbedrijf;
9. een opsomming van alle onderdelen van het landbouwbedrijf die u als eigenaar te koop aanbiedt, waarbij u minimaal de gebouwen en percelen die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen te koop aanbiedt;
10. een opsomming van alle onderdelen van het landbouwbedrijf waarvan u als aanvrager geen eigenaar bent en die u na de bedrijfsbeëindiging niet langer zal gebruiken, waarbij u minimaal het gebruik stopzet van de onderdelen van het landbouwbedrijf die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen;
11. als u in aanmerking komt voor een verhoogde tegemoetkoming van 20%, een bewijs van adequate vakbekwaamheid en deskundigheid en voor zover het geval een bewijs van vestiging op het landbouwbedrijf in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag.

BIJLAGE 2 – Aanvraagdossiers bedrijfsreconversie

U dient uw aanvraag in met behulp van het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM. De aanvraag gebeurt per aangetekende zending en is gericht aan de landcommissie van de provincie waar uw exploitatie is gelegen. Het adres vindt u in het aanvraagformulier.

Uw aanvraagdossier moet de volgende elementen bevatten en wordt vergezeld met het aanvraagformulier:

1. een kopie van het rapport van de impactscoreberekening, berekend met de meest recent beschikbare impactscoretool op basis van de actueel geldende milieuvergunningstoestand;
2. een kopie van de bestaande milieuvergunning;
3. een plan van aanpak van de bedrijfsreconversie, met een gedetailleerde vermelding voor welke investeringen je de vergoeding wenst te ontvangen en een raming van de kostprijs,
4. een opsomming van alle gronden die bij het landbouwbedrijf horen met per perceel:
 - de vermelding van de oppervlakte, de aard van het gebruik en de locatie;
 - de vermelding of de aanvrager ook de eigenaar is van het perceel en een plan met de kadastrale gegevens;
5. een opsomming van alle bedrijfsgebouwen die bij het landbouwbedrijf horen met per gebouw:
 - de vermelding van het bouwjaar, de locatie, de oppervlakte, de aard van het gebruik, de voornaamste elementen van uitrusting en, in voorkomend geval, het aantal dierplaatsen per diercategorie;
 - als de aanvrager ook de eigenaar is van de bedrijfsgebouwen, een plan met de kadastrale gegevens;
6. het bewijs dat u het landbouwbedrijf in hoofdberoep uitbaat, met vermelding van de eventuele andere beroepsactiviteiten en het inkomen dat daaruit voortvloeit;
7. een opsomming van het aantal dieren per diercategorie dat aanwezig is op het landbouwbedrijf;
8. een vermelding van de zakelijke en persoonlijke rechten die u als aanvrager heeft ten aanzien van de verschillende onderdelen van het landbouwbedrijf;
9. een opsomming van alle onderdelen van het landbouwbedrijf die u als eigenaar te koop aanbiedt, waarbij u minimaal de gebouwen en percelen die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen te koop aanbiedt;
10. een opsomming van alle onderdelen van het landbouwbedrijf waarvan u als aanvrager geen eigenaar bent en die u na de bedrijfsreconversie niet langer zal gebruiken, waarbij u minimaal het gebruik stopzet van de onderdelen van het landbouwbedrijf die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen;
11. als u in aanmerking komt voor een verhoogde tegemoetkoming van 20%, een bewijs van adequate vakbekwaamheid en deskundigheid en voor zover het geval een bewijs van vestiging op het landbouwbedrijf in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag.

////////////////////////////////////

BIJLAGE 3 – Aanvraagdossier bedrijfsbeëindiging

U dient uw aanvraag in met behulp van het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM. De aanvraag gebeurt per aangetekende zending en is gericht aan de landcommissie van de provincie waar uw exploitatie is gelegen. Het adres vindt u in het aanvraagformulier.

Uw aanvraagdossier moet de volgende elementen bevatten en wordt vergezeld van het aanvraagformulier:

1. een kopie van het rapport van de impactscoreberekening, berekend met de meest recent beschikbare impactscoretool op basis van de actueel geldende milieuvergunningstoestand;
2. een kopie van de bestaande milieuvergunning;
3. een plan van aanpak van de bedrijfsbeëindiging, met een gedetailleerde vermelding welke gebouwen je wenst te slopen en een raming van de kostprijs,
4. een opsomming van alle gronden die bij het landbouwbedrijf horen met per perceel:
 - de vermelding van de oppervlakte, de aard van het gebruik en de locatie;
 - de vermelding of de aanvrager ook de eigenaar is van het perceel en een plan met de kadastrale gegevens;
5. een opsomming van alle bedrijfsgebouwen die bij het landbouwbedrijf horen met per gebouw:
 - de vermelding van het bouwjaar, de locatie, de oppervlakte, de aard van het gebruik, de voornaamste elementen van uitrusting en, in voorkomend geval, het aantal dierplaatsen per diercategorie;
 - als de aanvrager ook de eigenaar is van de bedrijfsgebouwen, een plan met de kadastrale gegevens;
6. het bewijs dat u het landbouwbedrijf in hoofdberoep uitbaat, met vermelding van de eventuele andere beroepsactiviteiten en het inkomen dat daaruit voortvloeit;
7. een opsomming van het aantal dieren per diercategorie dat aanwezig is op het landbouwbedrijf;
8. een vermelding van de zakelijke en persoonlijke rechten die u als aanvrager heeft ten aanzien van de verschillende onderdelen van het landbouwbedrijf;
9. een opsomming van alle onderdelen van het landbouwbedrijf die u als eigenaar te koop aanbiedt, waarbij u minimaal de gebouwen en percelen die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen te koop aanbiedt;
10. een opsomming van alle onderdelen van het landbouwbedrijf waarvan u als aanvrager geen eigenaar bent en die u na de bedrijfsbeëindiging niet langer zal gebruiken, waarbij u minimaal het gebruik stopzet van de onderdelen van het landbouwbedrijf die rechtstreeks de realisatie van het plan hinderen;
11. als u in aanmerking komt voor een verhoogde tegemoetkoming van 20%, een bewijs van adequate vakbekwaamheid en deskundigheid en voor zover het geval een bewijs van vestiging op het landbouwbedrijf in de periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag.

////////////////////////////////////

BIJLAGE 4 – Aanvraagdosier koopplicht

U dient uw aanvraag in met behulp van het aanvraagformulier dat u kunt vinden op de website van de VLM. De aanvraag gebeurt per aangetekende zending en is gericht aan de vestiging van VLM van de provincie waar uw exploitatie is gelegen. Het adres vindt u in het aanvraagformulier. Verder vindt u in het formulier de noodzakelijke elementen om dossier volledig te maken.

Uw aanvraagdossier moet de volgende elementen bevatten en wordt vergezeld van het aanvraagformulier:

1. een hypothecaire staat of een bewijs van eigendom van het registratiekantoor, waaruit blijkt dat degene die de koopplicht inroept voor het onroerend goed, de eigenaar van dat goed is;
2. een door de eigenaar ondertekende situatietekening op een kopie van het stratenplan, met vermelding van de straatnaam of de gangbare plaatsnaam, en een plan met de kadastrale gegevens, waaruit blijkt voor welke onroerende goederen de koopplicht wordt ingeroepen;
3. een kopie van het rapport met de impactscore, berekend met de meest recente impactscoretool op basis van de meest recente milieuvergunningstoestand
4. een verklaring op erewoord van degene die de koopplicht inroept, dat sinds het ogenblik van de verplichting tot aankoop van het onroerend goed in kwestie door de begunstigde geen enkele planschadevergoeding is aangevraagd of verkregen, of, als dat wel het geval is, een kopie van de gedinginleidende akte waarbij de planschadevergoeding wordt gevorderd, of een getekend afschrift van het vonnis of arrest dat over die vordering uitspraak doet, en, in voorkomend geval, de datum waarop en de naam en het adres van de overheid waarvan de planschadevergoeding verkregen is.

////////////////////////////////////